

sultatet af Valgene har været baaret af den store nationale Stemning, som i Finland behersker alt, og som er det finske Folks store Opdragelsesmiddel og Kilde til den Sympati, hvormed vi følger dets Skæbne i vore Dage. Denne nationale Stemning vilde bære over en hvilken som helst Splittelse i Landet. Men nu i Belgien! Den højtærede Indenrigsminister maa jo vide, at i Belgien er der ikke Spor hverken af den nationale eller religiøse Enhed, som vi er stolte og glade ved; og det er netop denne paa Forhaand uforsonlige Modsætning, som man maa antage, der er mellem Katolikker og Liberale, mellem de wallonske og flamske Elementer, som bevirker, at man har søgt en anden Udvej. Under Forhandlingerne om Valgloven i Belgien i 1900 foresløg Indenrigsministeren at sætte Enkeltmandskredse i Stedet for Forholdstalsvalg; men man var saa vant til at stemme paa de mange Kandidater, det vilde man ikke høre op med, og man havde ingen Forstaaelse af den store nationale, opdragende Betydning, det har, at man i de enkelte Kredse snakker med hinanden uden Hensyn til, hvad Stand, Erhverv og sligt man for øvrigt hører til.

Sansen for denne opdragende Betydning manglede ganske vist det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) fuldkommen. Der var ikke Spor af Mulighed for, at det ærede Medlem kunde forstaa, hvad Betydning det har, at man ikke søger at samle sig blot som Meningsfæller, men at man under Kampen om Valget gør et Arbejde for at udvide Kredsen af sine Meningsfæller, at overvinde sine Modstandere, ikke blot overrende dem, overvælde dem, men overbevise dem, vinde dem for Rigtigheden af sine Meninger. Denne Kamp anviser den nuværende Valglov enhver at føre til det yderste, hvormod Forholdstalsvalget, som jeg sagde, er en Assurance, der medfører, at man ikke behøver at drive Kampen med særlig Energi, det gælder mere om at holde paa dem, man allerede har, end at vinde nye, som man kan faa til at stemme for sin Mening. Det er ganske rigtigt, at saa længe et Parti indenfor en Kreds ikke vinder tilstrækkeligt frem, har dets Afstemning for saa vidt intet at betyde, det kunde lige saa godt blive hjemme; men det Arbejde, som gøres i Mellemtiden inden næste Valg, Evnen til at overbevise sine Modstandere, det er deri, Hemmeligheden ligger. Nu vil jeg ganske vist indrømme, at der ikke er stor Sandsynlighed for, at Højres politiske

Idealer skulde kunne vinde synderligt frem, tværtimod, de gaar vistnok mere og mere tilbage. Under det sidste Valg viste det sig da ogsaa, at Højres Stemmer fordelte sig Landet over saaledes, at de vel vanskeligt noget Sted var i Stand til at danne det, man kalder en offentlig Mening. Højre var stærkt repræsenteret her i København og i Svendborg, der var nogle i Odense, der var ogsaa adskillige i Faaborg, men ellers repræsenterede den store Bunke af Stemmerne en Anskuelse, der ganske havde opgivet Haabet om at vinde frem til Fler-tal som Udtryk for, hvad Almenvellet kræver her i Landet. Under disse Vilkaar er det ganske naturligt, at man ser, at de geografiske Kredse ikke byder en noget Vilkaar; det eneste, man kan bygge paa, er, at man kan plukke alle disse Stumper sammen fra Skagen til Gødser. Den geografiske Kreds er en Skærsild, som prøver sin Anskuelse; er der Mulighed for at vinde fremad, finde Udtryk for Almenvellet, kan man tabe i Dag og vinde i Morgen. Har man opgivet det Haab, maa man omdanne sig og se at finde Udtryk for det, man har paa Hjerte, under andre Former end hidtil, og dette er og bliver Hovedsagen ved Grundlovens Opfattelse af, hvad der skulde ske ved de politiske Valg. At Tscherning haabede, at man skulde faa et finere Spejlbillede af Befolkningens Anskuelser end gennem de geografiske Interesser, er rigtigt nok, men der var ingen stærkere Modstander mod Specialinteressernes Afsondring end netop Tscherning. Det er det, man hidtil forgæves har spekuleret paa; man har nu finere Redskaber til at faa Forholdstalsvalgmaaden til at virke, men disse Redskaber kan ikke give finere Afspejling af Almensansen. Der er foreløbig intet andet, der kan det, end den geografiske Enkeltmandskreds; i de forskellige Kredse afspejler der sig, hvad der har Mulighed for herhjemme at finde Ørenlyd som Udtryk for Almeninteressen. Naar det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) spurgte, hvilken Grund jeg kunde nævne til, at der var et enkelt Parti, som skulde have for faa Repræsentanter — jeg kunde ingen Grund nævne, mente det ærede Medlem —, saa kan jeg nævne netop den Grund, at dette Parti paa den Maade, hvorpaa det kæmper, stadig gør den Erfaring, at det er ude af Stand til at vinde Medlemmer af andre Erhverv og af andre Klasser for den Opfattelse, at det repræsenterer Almenvellet. At det kan holde fast paa sine egne Pappenheimere, er ikke saa underligt, det er